

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ФОРУМ»
ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ 33106210

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Наглядової ради
Протокол № 03/12/2025
від «03» грудня 2025 р.

СТРАТЕГІЯ
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стратегія управління ризиками (далі – СУР) визначає основні цілі, базові принципи підсистеми управління ризиками, які виникають за всіма напрямками діяльності в ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «ФОРУМ» (далі – Товариство) на всіх її організаційних рівнях.

СУР є внутрішнім нормативним документом, яке регулює функціонування підсистеми управління ризиками в Товаристві, порядок організації процесу управління ризиками, порядок звітування щодо ризиків, розподіл функцій, пов'язаних з управлінням ризиками, та функцій щодо прийняття ризиків, встановлює мінімальні вимоги щодо організації в Товаристві комплексної, адекватної та ефективної підсистеми управління ризиками.

1.1. СУР розроблена відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», Стандарту № 1 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Основні поняття та терміни», затвердженого рішенням НКЦПФР від 30.12.2021 № 1288, Стандарту № 4 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю в професійних учасниках, які не належать до підприємств, що становлять суспільний інтерес та до системно важливих професійних учасників», затвердженого рішенням НКЦПФР від 30.12.2021 № 1291 (далі разом – Стандарти корпоративного управління), інших законів України та нормативно-правових актів.

1.2. При розробці СУР Товариство керується підходом, що забезпечує безперервність діяльності в довгостроковій перспективі. Фінансова стійкість Товариства забезпечується шляхом підтримання на достатньому рівні ліквідності, дохідності та платоспроможності, зростання прибутку та мінімізації ризиків. Для підвищення рівня своєї фінансової стійкості Товариство прагне зменшити рівень чутливості до ризиків та підвищити якість управління ними.

1.3. СУР затверджується органом, відповідальним за здійснення нагляду, і може бути змінено та доповнено лише ним.

2. ОСНОВНІ ЦІЛІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

2.1. Основними цілями управління ризиками Товариства є:

- забезпечення підтримання прийняттого рівня ризиків відповідно до встановленої схильності до ризиків (ризик-апетиту) та інших лімітів і обмежень;
- забезпечення достатності капіталу та ліквідності для покриття суттєвих та інших ризиків, на які наражається Товариство у своїй діяльності;
- забезпечення фінансової стійкості Товариства та його розвитку в рамках бізнес-плану (бізнес-стратегії) Товариства;
- мінімізація можливих фінансових втрат від впливу ризиків, що приймаються Товариством в рамках встановленої схильності до ризиків (ризик-апетиту);
- забезпечення ефективного розподілу ресурсів для оптимізації співвідношення ризику і прибутковості Товариства;
- забезпечення безперервності діяльності та планування оптимального управління Товариством з урахуванням можливих стресових умов;
- підвищення ефективності управління капіталом та підвищення вартості власного капіталу Товариства;
- забезпечення досягнення операційних, інформаційних та комплаєнс-цілей Товариства, визначених в стратегії розвитку бізнесу Товариства;
- якісне підвищення рівня управління ризиками в Товаристві відповідно до вимог Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР), сучасних міжнародних стандартів та найкращих світових практик;
- підтримання пруденційних нормативів та нормативу ліквідності Товариства на достатньому рівні;
- підтримання на високому рівні репутації Товариства, що сприяє його подальшому розвитку;
- підвищення рівня довіри інвесторів за рахунок створення прозорої підсистеми управління ризиками.

3. ПЕРЕЛІК СУТТЄВИХ (ІСТОТНИХ) РИЗИКІВ. ВИДИ ОПЕРАЦІЙ, ЯКІ ГЕНЕРУЮТЬ ЦІ РИЗИКИ

3.1. Товариство визначає такі суттєві (істотні) ризики, що притаманні його діяльності:

- 1) кредитний ризик (ризик контрагента) – ймовірність виникнення збитків або

додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів Товариства внаслідок того, що контрагент не зможе виконати свої договірні зобов'язання перед Товариством;

2) ринкові ризики - ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів у професійного учасника внаслідок несприятливої зміни ринкової вартості фінансових інструментів у зв'язку з коливаннями цін на чотирьох сегментах фінансового ринку, чутливих до зміни відсоткових ставок: ринку боргових цінних паперів, ринку пайових цінних паперів, валютному ринку і товарному ринку.

Ринкові ризики включають:

- процентний ризик портфелю професійного учасника, пов'язаний з негативними наслідками коливання процентних ставок на інструменти, що знаходяться в портфелі професійного учасника;

- пайовий (фондовий) ризик, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на пайові цінні папери та деривативні фінансові інструменти, базовим активом яких є такі цінні папери, а також інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком;

- валютний ризик, пов'язаний з негативними наслідками коливання курсів іноземних валют та золота;

- товарний ризик, пов'язаний з негативними наслідками змін ринкової вартості товарів, уключаючи дорогоцінні метали, та коливань цін на деривативні фінансові інструменти, базовим активом яких є товари;

3) операційні ризики – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів у Товаристві внаслідок неадекватних або незадовільно організованих внутрішніх процесів, дій працівників чи функціонування систем Товариства, а також внаслідок впливу зовнішніх подій (крім стратегічного ризику).

Операційні ризики включають:

- ризик персоналу, пов'язаний з діями або бездіяльністю працівників Товариства, включаючи допущення помилки при проведенні операції, здійснення неправомірних операцій (в тому числі шахрайство), пов'язане з недостатньою кваліфікацією (ризик некомпетентності) або із зловживаннями чи бездіяльністю персоналу, перевищення повноважень, розголошення інсайдерської та/або конфіденційної інформації,

зокрема, внаслідок недостатньої мотивації (ризик мотивації);

- інформаційний ризик, пов'язаний з ймовірністю настання несприятливих наслідків, викликаних неадекватними або незадовільно організованими внутрішніми процесами інформаційного обміну та зберігання інформації, недосконалою роботою інформаційних технологій, систем та процесів обробки інформації або їх недостатнім захистом, включаючи збій у роботі програмного та/або технічного забезпечення, обладнання, інформаційних систем, засобів комунікації та зв'язку, порушення цілісності даних та носіїв інформації, несанкціонований доступ до інформації сторонніх осіб, загроза доступності інформації та інше, що може призвести до виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів Товариства;

- юридичний ризик, пов'язаний з ймовірністю виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів Товариства внаслідок застосування до нього неочікуваних санкцій за недотримання вимог законодавства через можливість їх неоднозначного тлумачення або унаслідок визнання з тих самих причин недійсними умов договору;

4) ризики ліквідності - ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів у професійного учасника внаслідок того, що активи професійного учасника не можуть бути перетворені у ліквідну форму для забезпечення виконання професійним учасником своїх зобов'язань;

3.2. Види операцій, які генерують суттєві (істотні) ризики, що притаманні діяльності Товариства:

Ризики	Види операцій
Кредитні ризики (ризик контрагента)	Кошти на рахунках в банках. Дебіторська заборгованість. Інші активні операції, включаючи нараховані відсотки / доходи за цими операціями.
Операційні ризики	Всі операції Товариства.
Ринкові ризики	Операції з чутливими до зміни ринкової вартості фінансовими інструментами.
Ризики ліквідності	Операції, що приводять до зміни ліквідної позиції

	Товариства, в т.ч. розміщення грошових вкладів, проведення інвестицій; здійснення розрахунків з клієнтами, тощо.
--	--

3.3. Товариство здійснює ідентифікацію інших видів ризиків, які не зазначені в п. 3.1 цього розділу, шляхом застосування методології або власного професійного судження, що ґрунтується на системі загальних показників, що можливо застосувати до будь-яких видів ризиків, як існуючих, так і нововиявлених. При виявленні інших суттєвих для Товариства ризиків можуть застосовуватися індивідуальні індикатори, характерні для конкретного виду ризику.

3.4. Оцінка властивих діяльності Товариства ризиків на предмет їх суттєвості здійснюється ризик-менеджером на підставі власного професійного судження, структури та обсягів діяльності Товариства.

3.5. Товариство під час оцінки всіх видів ризиків враховує ризик концентрації. Концентрація виникає, якщо актив, або зобов'язання Товариства, які характеризуються спільним фактором, перевищують певну межу.

3.6. Процес управління ризиками Товариства включає наступні етапи:

- виявлення ризику з оцінкою вірогідності його реалізації та масштабу наслідків його реалізації (з визначенням типу діяльності, якій притаманний зазначений вид ризику, методів їх ідентифікації та оцінки);

- оцінка ризику, розробка механізму його контролю з метою зниження вірогідності реалізації ризику та мінімізації можливих негативних наслідків (зі встановленням лімітів ризику і методів його обмеження);

- моніторинг ризику, обрання методів та інструментів управління виявленим ризиком, у тому числі визначення порядку та періодичності здійснення контролю за дотриманням встановлених процедур з управління ризиком, обсягами прийнятого ризику і дотриманням встановлених лімітів;

- безпосереднє управління ризиком та створення системи звітності в рамках виявлених ризиків;

- реагування на ризик, оцінка досягнутих результатів та коригування ризик-стратегії, визначення порядку дій при досягненні сигнальних значень і невиконанні встановлених лімітів ризику в Товаристві;

- оцінка впливу ризиків на капітал та рівень стійкості Товариства.

4. ПРИНЦИПИ ТА ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИЙНЯТНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ ОЧІКУВАНОВОГО ДОХОДУ ТА РИЗИКІВ

4.1. Товариство визнає важливість управління співвідношенням «дохідність/ризик» та визначення оптимального співвідношення між дохідністю та рівнем ризику, який приймає Товариство, що дозволить забезпечити належний розвиток Товариства та досягнення ним стратегічних цілей діяльності, включаючи забезпечення належного рівня прибутковості за визначеного рівня ризику.

4.2. Товариство усвідомлює, що співвідношення між критеріями мінімізації ризику та максимізації доходу конфліктне, тому основними принципами визначення прийняттого співвідношення дохідності та ризиків Товариства є:

- принцип дохідності;
- принцип мінімізації ризику;
- принцип ліквідності;
- принцип диверсифікації.

4.2.1. Принцип дохідності полягає у підтриманні дохідності за активними операціями на рівні, що одночасно відповідає наступним вимогам:

- підтримує рентабельність Товариства на рівні, визначеному Стратегією розвитку та бізнес-планом Товариства;
- враховує загальну дохідність Товариства за операціями з контрагентам;
- покриває вартість кредитного ризику, що притаманний контрагентам та/або продукту/портфелю активних операцій;
- відповідає регуляторним вимогам;
- покриває витрати Товариства, пов'язані зі здійсненням операцій.

Очікувана дохідність має компенсувати прийнятий ризик (крім управління операційним та комплаєнс- ризиком).

4.2.2. Принцип мінімізації ризику, який необхідно прийняти для забезпечення бажаного рівня дохідності, передбачає встановлення обмежень, лімітів для клієнтів Товариства, з якими можливе встановлення відносин фінансового характеру, розробка моделей оцінки фінансового стану контрагентів в залежності від їх типу,

цільового використання, продуктів, тощо.

Товариство здійснює операції в межах дозволеного рівня ризику, в тому числі:

- усвідомлюючи наслідки ризику та приймає рішення щодо здійснення операції тільки після її належного аналізу та оцінки ризиків;

- проводить операції в межах визначених параметрів (умови, ліміти тощо), спрямованих на дотримання прийнятного рівня ризику. В рамках подальшого розкриття даного принципу визначаються такі види ризиків, яких Товариство має уникати, та такі, до яких встановлюється нульова толерантність;

- Товариство утримує ризики під контролем, зокрема, забезпечує постійний моніторинг рівня ризиків та систему звітування і оперативної ескалації питань у разі наближення рівня ризику до неприйнятного, створює необхідні резерви для покриття ризиків, контролює виконання заходів, спрямованих на приведення рівня ризику у межі цільового/допустимого.

4.2.3. Принцип ліквідності передбачає підтримання в достатнього розміру ліквідних коштів для забезпечення виконання зобов'язань Товариства.

4.2.4. Принцип диверсифікації передбачає розподілення активів між різними об'єктами вкладень/інвестицій з метою зниження ризику можливих втрат капіталу чи доходу.

Товариство розподіляє ризики між клієнтами та видами діяльності (диверсифікує ризики та прагне уникати занадто високих концентрацій).

Користуючись принципом диверсифікації, Товариство має право встановлювати ризик-апетити та ліміти концентрації активів та зобов'язань.

4.3. Наведені у п. 4.2 принципи на практиці розкриваються та реалізуються Товариством шляхом:

1) визначення та закріплення у внутрішніх документах Товариства:

- схильності до ризиків (ризик-апетиту) та лімітів;

- принципів управління ризиками у політиках та інших відповідних внутрішніх документах Товариства;

- правил/процедур моніторингу та звітування щодо рівня ризику Товариства як в цілому (дотримання схильності до ризиків (ризик-апетиту)) так і в розрізі окремих видів ризиків;

2) забезпечення узгодженості внутрішніх документів Товариства з питань

управління ризиками (Стратегії, Декларації схильності до ризиків тощо) між собою та з бізнес-планом (бізнес-стратегією) Товариства, системою корпоративного управління, операційними та управлінськими процесами;

3) забезпечення своєчасного оновлення (актуалізації) внутрішніх документів Товариства, в тому числі зміни вимог НКЦПФР, фінансового стану Товариства та ринкового середовища.

4.4. Основними підходами для визначення прийняттого співвідношення дохідності та ризиків є:

- формування Стратегії розвитку та бізнес-плану Товариства керуючись рівнем дохідності, що забезпечує покриття витрат та фінансування власного розвитку за кожним з напрямків діяльності;

- встановлення лімітів, обмежень, показників щодо концентрації (диверсифікації) активів, які б дозволили забезпечити виконання Стратегії розвитку і бізнес-плану Товариства;

- аналіз впливу майбутньої операції на стан фінансової стійкості Товариства.

5. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

5.1. Для створення комплексної, адекватної та ефективної підсистеми управління ризиками, Товариство дотримується таких загальних принципів:

1) Принцип ефективності та своєчасності.

Забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків Товариства та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками Товариства, а також забезпечення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх суттєвих видів ризиків, визначених Товариством, на всіх організаційних рівнях.

2) Принцип пропорційності.

Відповідність підсистеми управління ризиками бізнес-плану (бізнес-стратегії) Товариства, критеріям системної важливості та суспільного інтересу діяльності Товариства, а також рівню складності операцій, що здійснюються Товариством.

3) Принцип всебічності та комплексності.

Підсистема управління ризиками охоплює всі види діяльності Товариства на всіх

організаційних рівнях та в усіх її структурних підрозділах, а також враховує оцінку взаємного впливу ризиків.

4) Принцип поінформованості про ризик.

Обізнаність працівників Товариства щодо дотримання норм законодавства з питань управління ризиками, культури управління ризиками, та внутрішніх документів Товариства.

Процес управління ризиками стосується кожного співробітника Товариства. Прийняття рішення про проведення будь-якої операції проводиться тільки після всебічного аналізу ризиків, що виникають в результаті такої операції. Співробітники Товариства, що здійснюють схильні до ризиків операції, є обізнаними про ризик операцій та здійснюють ідентифікацію, аналіз та оцінку ризиків перед здійсненням операцій.

5) Принцип прийнятності співвідношення дохідності та ризиків:

- Відмова від проведення будь-якої операції незалежно від суми потенційного доходу, якщо вона супроводжується неприйнятним рівнем ризику.

З метою забезпечення ефективного розподілу ресурсів для оптимізації співвідношення ризику і прибутковості Товариство декларує схильність до суттєвих видів ризиків.

6) Принцип залучення вищого керівництва та колегіальних органів Товариства до управління ризиками:

- Наглядова рада несе повну відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками, на які наражається Товариство у своїй діяльності.
- Виконавчий орган Товариства забезпечує виконання завдань і рішень Загальних зборів учасників Товариства щодо впровадження підсистеми управління ризиками, включаючи стратегію та політики управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками.
- Виконавчий орган Товариства визнає та виконує вимоги щодо незалежного виконання обов'язків ризик-менеджера і не втручається у виконання ним своїх обов'язків.

7) Принцип забезпечення діяльності Товариства з урахуванням прийнятого рівня ризику.

Виконавчий орган на регулярній основі отримує інформацію про рівень прийнятих Товариством ризиків і факти порушень встановлених процедур управління ризиками, лімітів та обмежень для подальшого прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень з метою забезпечення діяльності Товариства в межах прийнятного рівня ризику.

У Товаристві запроваджена система внутрішнього контролю, що дозволяє здійснювати ефективне керування функціонуванням підсистеми управління ризиками.

8) Принцип постійного вдосконалення підсистеми управління ризиками, зокрема, шляхом навчання та підвищення кваліфікації працівників, задіяних у підсистемі управління ризиками.

Товариство постійно вдосконалює всі елементи управління ризиками, включаючи вдосконалення методів управління ризиками, поліпшення процедур, технологій та інформаційних систем з урахуванням поставлених стратегічних завдань, змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі, а також нововведень в міжнародній практиці.

Генеральний директор

А. Жолінська